

PM 2013:174 RI (Dnr 001-1282/2013)

Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier (Ds 2013:54)

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 30 oktober 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier (Ds 2013:54)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Finansdepartementet har skickat departementspromemorian (Ds 2013:54) Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier på remiss till Stockholms kommun. I departementspromemorian föreslås att kommuner och landsting ska ges möjlighet att lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. Eric-konsortier.

Remissen finns att läsa i sin helhet på regeringens hemsida:

<http://www.regeringen.se/sb/d/16892/a/222610> .

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det finns särskilda skäl för att öppna upp för möjligheten att kommuner och landsting får lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid Eric-konsortier.

Mina synpunkter

För att ge kommuner och landsting möjlighet att fortsätta medverka i ESS-projektet bör kommuner och landsting kunna lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid Eric-konsortier. I Sverige finns för närvarande ett aktuellt projekt då Sverige ansökt om att inrätta ett Eric-konsortium för det europeiska samarbetsprojektet European Spallation Source (ESS) i Skåne. Staden har inget att invända mot förslaget om en ändring i lagen om vissa kommunala befogenheter,

förutsatt att detta sker helt på frivillig basis och inte medför ett minskat statligt ansvar.

Redan idag är det möjligt att lämna bidrag till sådan utbildning och forskning som bedrivs vid universitet, högskolor och av enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina. I och med att bidragets syfte inte ändras utan endast mottagarens organisatoriska former anser dock staden att det inte kräver förändrade redovisningsprinciper.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ” Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier (Ds 2013:54)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 9 oktober 2013

STEN NORDIN

Bilaga

Promemorian Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

I departementspromemorian (Ds 2013:54) Kommunal medfinansiering av forskningsinfrastruktur inom Eric-konsortier, föreslås att kommuner och landsting ska ges möjlighet att lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. Eric-konsortier.

Kommuner och landsting har idag enligt lagen om vissa kommunala befogenheter möjlighet att lämna bidrag till utbildning och forskning som bedrivs vid statliga universitet och högskolor eller till enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda vissa examina. För att effektivt kunna organisera och finansiera ett forskningsprojekt är i vissa fall andra organisationsformer än statliga myndigheter lämpliga, bl.a. då forskningsprojektet har internationella inslag. Exempelvis finns det forskningsprojekt vid statliga universitet som har ombildats till en annan organisationsform för att möjliggöra internationell samverkan. Konsekvensen av detta är dock att möjligheten till kommunal medfinansiering upphör. Detta eftersom andra aktörer än statliga universitet och högskolor samt vissa enskilda utbildningsanordnare inte omfattas av lagen om vissa kommunala befogenheter.

I promemorian föreslås därför att det införs en kompetensvidgande bestämmelse i lagen om vissa kommunala befogenheter som möjliggör för kommuner och landsting att lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. Eric-konsortier. Ett Eric-konsortium är ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur och utgör en särskild organisationsform reglerad av EU. Syftet är att underlätta samverkan kring inrättande och drift av forskningsinfrastrukturer mellan EU-medlemsstater, andra länder och vissa mellanstatliga organisationer.

I Sverige finns för närvarande ett projekt som är aktuellt för denna organisationsform. Under juli 2013 skickade Sverige in en ansökan till Europeiska kommissionen om att inrätta ett Eric-konsortium för det europeiska samarbetsprojektet European Spallation Source (ESS). ESS-projektet bedrevs fram till år 2010 i förvaltningsform vid Lunds universitet och ombildades därefter till ett aktiebolag. För närvarande deltar 17 europeiska länder i projektet.

Promemorian innehåller även förslag om ändring i lagen om kommunal redovisning så att sådana bidrag kan tas upp i balansräkningen och upplösas under högst 25 år eller redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Rent principiellt är stadsledningskontoret emot att gränsen mellan stadens och statens ansvar för finansiering av statens infrastruktur blir otydlig och förskjuts mot kommunerna. Kontoret har vid flera tidigare tillfällen framhållit detta, bl.a. i svaret på remissen om kommunal medfinansiering av statlig sjöinfrastruktur.

Skälen för detta är dels att kommunala bidrag till statliga angelägenheter leder till minskade resurser för den kommunala kärnverksamheten såsom skola, barn- och äldreomsorg dels finns det ur ett redovisningsperspektiv negativa aspekter med en ökad otydlighet i den kommunala redovisningen.

Dock kan stadsledningskontoret se att det finns särskilda skäl för att öppna upp för möjligheten att kommuner och landsting får lämna bidrag till inrättande och drift av forskningsinfrastruktur vid Eric-konsortier. Sådana skäl är om det ger kommuner och landsting möjlighet att fortsätta medverka i pågående europeiska forskningssamarbeten men där ombildningen till en särskild organisationsform (Eric-konsortier) lägger hinder i vägen. I detta fall för att berörda kommuner och landsting ska kunna medverka i det europeiska samarbetsprojektet European Spallation source (ESS) i Skåne-regionen. Projektet medfinansieras idag av ett stort antal statliga och regionala aktörer, bl.a. skånska kommuner samt Region Skåne. Förutsättningen för detta är dock att det sker helt på frivilligbasis och inte medför ett minskat statligt ansvar.

Kontoret har därmed inget att invända mot förslaget om ändring i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Kontoret principiella negativa hållning kvarstår dock avseende kommunal medfinansiering i sådan infrastruktur som är ett statligt ansvar och där medfinansieringen är ett sätt för staten att föra över finansieringsansvaret från staten till kommunerna.

Beträffande förslagen om en ändring i lagen om kommunal redovisning kan konstateras att det är redan idag möjligt att lämna bidrag till sådan utbildning och forskning som bedrivs vid universitet, högskolor och av enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina (2 kap. 2 § lagen om vissa kommunala befogenheter). Förändringen syftar i grunden endast till att vidga omfånget av organisationsform, till att omfatta även konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium).

I och med att själva utgångspunkten för bidragets syfte inte ändras utan endast mottagarens organisatoriska form anser kontoret att det inte kräver förändrade redovisningsprinciper.

Kontoret motsätter sig därmed förslaget om ändring i lagen om kommunal redovisning.

Ur ett redovisningsperspektiv har staden tidigare framfört och kontoret framför åter igen att:

- genom att skapa en ny anläggningstillgång i balansräkningen ”medfinansiering till statlig infrastruktur” anpassas redovisningen utifrån behovet att skapa finansieringsutrymme, inte till en rättvisande redovisning
- medfinansiering som anläggningstillgång i balansräkningen motsvaras inte av en reell tillgång, och då tillgångarna kan komma att uppgå till väsentliga belopp, kan det ifrågasättas om balansräkningen ger en rättvisande bild av räkenskaperna och därmed kommunens ekonomiska ställning
- förslaget skapar en otydlighet vid finansiella analyser och jämförelser, det försvårar även för externa parter i deras bedömning inför eventuell utlåning till kommuner
- förslaget kan påverka kommunernas soliditet och kommunernas långsiktiga upplåningskostnad
- förslaget kan påverka kommunernas soliditet och kommunernas långsiktiga upplåningskostnad